

Forhandling

Industriministeren (Trøjborg):

Som det fremgår af bemærkningerne, er der tale om en genfremsættelse af et beslutningsforslag, som vi behandlede her i Tinget den 14. marts 1991. Forslaget vil skærpe ansvars- og straffebestemmelserne for bestyrelsesmedlemmer og direktører i aktie- og anpartsselskaber samt i de finansielle institutioner, som er underlagt Finanstilsynets tilsyn.

Jeg vil gerne fremhæve, at det nu som før er det enkelte selskabs ledelse, der er ansvarlig for, at selskabet drives forsvarligt og hæderligt i forhold til aktionærer og medarbejdere, investorer, samhandelspartnere og det omgivende samfund i øvrigt. Bestyrelsesmedlemmer og direktører kan pålægges erstatningsansvar efter aktieselskabsloven, hvis de forsætligt eller uagtsomt tilføjer selskabet skade. Erstatningsansvar kan ligeledes gøres gældende, når aktionærer, selskabets kreditorer eller tredjemand påføres skade på grund af, at bestyrelses- eller direktionsmedlemmer overtræder bestemmelserne i aktieselskabsloven eller selskabets vedtægter.

Endvidere kan der ifølge aktieselskabsloven blive tale om strafansvar for bestyrelsesmedlemmer og direktører for overtrædelse af bestemmelserne i loven. Hertil kommer straffebestemmelser i regnskabslovgivning og lovgivning inden for den finansielle sektor.

Siden beslutningsforslaget blev behandlet i 1991, har Folketinget i december 1992 vedtaget en række omfattende ændringer i selskabslovene. De nye bestemmelser præciserer for alle aktieselskaber, at bestyrelsen skal have løbende kendskab til og forholde sig til selskabets økonomiske – herunder likviditetsmæssige – situation, ligesom bestyrelsen skal tage stilling til, om situationen er økonomisk forsvarlig.

I de børsnoterede selskaber pålægger forretningsordenen endvidere bestyrelsen at opregne en række centrale forhold, som bestyrelsens medlemmer som minimum skal have indsigt i. Der er ligeledes for de børsnoterede selskaber indført forbud imod, at formanden for bestyrelsen udfører hverv i selskabet, der ikke er en naturlig del af hvervet som bestyrelsesformand. Undtaget herfra er kun enkeltstående opgaver, som formanden bliver anmodet om at udføre af og for bestyrelsen. Denne regel giver klarhed i opgave- og ansvarsfordelingen.

Endelig er der som følge af ændringerne i bl.a. bank- og sparekasseloven, som blev vedtaget i december 1992, sket en stramning af reglerne om bestyrelsens ansvar i pengeinstitutter. Et pengeinstituts bestyrelse eller direktion kan herefter straffes, hvis den ved passivitet påfører pengeinstituttet tab eller nærliggende fare for tab af væsentlig størrelse. Med disse nye regler er det blevet vanskeligere for bestyrelsen at smygge sig uden om ansvaret blot ved at udvise passivitet, og jeg anser dette som en betydelig og væsentlig stramning i forhold til tidligere lovgivning.

Ifølge beslutningsforslaget skal skærpelsen af straffebestemmelserne bl.a. ske ved en lettelse af beviskravet til anklagemyndigheden, så sager om grov økonomisk kriminalitet lettere kan gennemføres til domfældelse. Regeringen finder ikke, at det er den rette vej at gå, fordi forslaget rejser en række spørgsmål af principiel, retssikkerhedsmæssig, lovteknisk karakter. Således vil en lettelse af beviskravene kunne medføre risiko for, at også uskyldige vil kunne blive draget til ansvar.

En regulering af beviskravet i lovregler vil under alle omstændigheder være i strid med grundsætningen i retsplejeloven om bevisbedømmelsens frihed. Efter denne grundsætning er det overladt til domstolene at afgøre ved en konkret bedømmelse i hver enkelt sag, om der er tilstrækkeligt bevis til at domfælde en person. Denne grundsætning har været gældende i dansk ret, siden den første retsplejelov blev indført i 1916.

Sammenfattende kan jeg sige om ansvarsreglerne for bestyrelsen, at jeg forventer, at den lovgivning, vi har gennemført, bakked op af en meget stærk bevidsthed om, hvilke krav der stilles til og hvilket ansvar der påhviler bestyrelsen. Hele formålet med vores lovgivning er jo at få borgerne til at handle ansvarsbevidst, ikke at straffe dem.

Lad mig til slut knytte et par ord til strafniveauet, som kritiseres i bemærkningerne til beslutningsforslaget med udgangspunkt i en konkret sag. Overtrædelse af aktieselskabsloven kan alene straffes med bøde. Om straffens størrelse i de konkrete sager synes jeg ikke jeg bør udtale mig, men jeg vil dog gerne henlede opmærksomheden på, at overtrædelse af aktieselskabsloven ikke blot medfører strafansvar, men også kan medføre et meget føleligt erstat-